

De Stemming van 18 november 2018

Ook deze week zien we geen verschuivingen in politieke voorkeur. woensdag a.s. wordt er in 12 gemeenten verkiezingen gehouden, die nogal zijn door veranderingen. Dat omvat ongeveer 4% van het electoraat, waaronder de gemeenten Groningen, Haarlemmermeer en Noordwijk. De ervaring is dat bij tussentijdse gemeenteraadsverkiezingen de opkomst 10 a 15% lager is dan als die verkiezingen gehouden worden in -vrijwel- heel Nederland, zoals op 21 maart 2018. Door de lage opkomst en omdat niet alle landelijke partijen in die gemeenten meedoen plus de deelname van de lokale partijen zal er woensdag geen relevante totaaluitslag komen. Gezien de uitslagen van de landelijke peilingen vergeleken met 8 maanden geleden toen de landelijke gemeenteraadsverkiezingen waren, mag wel verwacht worden dat het beeld woensdag zal lijken op dat van 21 maart 2018. Zo zal in Groningen bij voorbeeld GroenLinks winnen t.o.v. 2014 en D66 verliezen. Als referentie voor de uitslagen van woensdag treft u hieronder ook de landelijke peilingen aan op het moment van de Gemeenteraadsverkiezingen in 2014 en 2018.

Peiling Zetelverdeling

zetels	TK2017	GR2014 23-3- 2014	GR2018 25-3- 2018	18-11- 2018	Versch. GR18- GR14	Versch. NU- GR14	Versch. NU- TK17
VVD	33	21	24	24	3	3	-9
PVV	20	23	11	19	-12	-4	-1
GroenLinks	14	6	16	16	10	10	2
PvdA	9	13	12	15	-1	2	6
SP	14	23	14	14	-9	-9	0
FvD	2		16	13	16	13	11
CDA	19	21	15	11	-6	-10	-8
D66	19	23	13	10	-10	-13	-9
Partij voor de Dieren	5	4	8	8	4	4	3
DENK	3		5	7	5	7	4
ChristenUnie	5	7	6	5	-1	-2	0
50PLUS	4	5	7	5	2	0	1
SGP	3	4	3	3	-1	-1	0
Totaal	150	150	150	150			
Coalitie	76	72	58	50	-14	-22	-26

In 2011 nadat in Dordrecht voor het eerst actie werd gevoerd met als slogan "Zwarte Piet is racisme" werd via Peil.nl gemeten wat de Nederlanders over dat onderwerp vonden. 7% van de Nederlanders waren toen ontkennelijk voor aanpassingen van Zwarte Piet. Zeven jaar later is dat percentage gestegen naar 38%, zoals de onderstaande tabel laat zien.

De scores van de onderstaande tabel zijn vrijwel identiek aan vorig jaar. Niet alleen zien we dus dat sinds 2011 er een behoorlijke verschuiving is opgetreden, maar ook dat er grote verschillen zijn naar politieke voorkeur. Bij de PVV-kiezers is er vrijwel niemand die iets wil veranderen, terwijl bij kiezers van GroenLinks, PvdA, D66 en PvdD 70% of meer wel veranderingsbereid is.

Welke van de volgende standpunten ten aanzien van Zwarte Piet, lijkt het meest op die van u?

verticaal gepercenteerd	Allen	TK2017									
		VVD	CDA	D66	GrLns	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50Plus
Zwarte Piet moeten we houden, op de manier zoals we het de afgelopen 100 jaar hebben gedaan bij het Sinterklaasfeest	59%	66%	72%	28%	15%	25%	30%	67%	82%	98%	92%
We moeten geleidelijk de overgang maken van de traditionele Zwarte Piet naar een andere Zwarte Piet	26%	28%	24%	50%	28%	49%	45%	19%	13%	2%	2%
Op zoveel mogelijk plekken moet volgend jaar geen volledig zwartgemaakte Piet meer aanwezig zijn	4%	2%	3%	7%	11%	7%	9%	2%	0%	0%	0%
In heel Nederland moeten er geen volledig zwartgemaakte Pieten meer verschijnen	8%	2%	1%	15%	46%	13%	16%	12%	0%	0%	6%
Weet niet/geen antwoord	3%	2%	0%	0%	0%	6%	0%	0%	5%	0%	0%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Naar leeftijd zijn er ook duidelijke verschillen. Bij Nederlanders boven de 55 is 30% veranderingsbereid. Jongeren onder 25 jaar zijn dat voor 55%.

Welke van de volgende standpunten ten aanzien van Zwarte Piet, lijkt het meest op die van u?

verticaal gepercenteerd	Allen	Leeftijd					
		18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
Zwarte Piet moeten we houden, op de manier zoals we het de afgelopen 100 jaar hebben gedaan bij het Sinterklaasfeest	59%	40%	56%	57%	64%	69%	72%
We moeten geleidelijk de overgang maken van de traditionele Zwarte Piet naar een andere Zwarte Piet	26%	37%	26%	25%	24%	18%	23%
Op zoveel mogelijk plekken moet volgend jaar geen volledig zwartgemaakte Piet meer aanwezig zijn	4%	2%	5%	7%	2%	4%	2%
In heel Nederland moeten er geen volledig zwartgemaakte Pieten meer verschijnen	8%	15%	10%	6%	8%	8%	2%
Weet niet/geen antwoord	3%	6%	3%	5%	2%	1%	1%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

- zie volgende pagina

Bij de onderhandelingen over een aanpassing van het pensioensysteem is één van de twistpunten het al dan niet verplichten van werkgevers om pensioenafdrachten te doen voor de ZP-ers die zij inhuren. Dit vindt Nederland ervan.

Vindt u dat werkgevers verplicht zouden moeten worden om een afdracht te doen aan een pensioenfonds ten behoeve van ZP-ers die zij inhuren?

verticaal gepercenteerd	Allen	TK2017									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50Plus
Ja	53%	36%	51%	63%	68%	70%	53%	65%	33%	47%	48%
Nee	34%	57%	40%	24%	16%	17%	23%	20%	50%	36%	27%
Weet niet/geen antwoord	13%	7%	9%	13%	16%	13%	24%	15%	17%	17%	25%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Maandag wordt er in de Tweede Kamer gesproken over de Cultuurbegroting. In een interview heeft een VVD-kamerlid aangegeven dat er meer subsidie zou moeten overgeheveld worden naar Volkscultuur, zoals bloemencorso's, gilden, schutterijen en fanfares. Wat vindt Nederland over de verschillende aspecten van dit onderwerp?

Stellingen over cultuursubsidie.

percentage eens	Allen	TK2017									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50Plus
Er kan best wat minder subsidie naar het Concertgebouworkest en Nationale Opera	55%	66%	59%	33%	25%	35%	38%	58%	69%	80%	50%
Het is een goed idee om ook subsidie te gaan geven aan Volkscultuur, zoals bloemencorso's, gilden, schutterijen en fanfares	54%	43%	73%	48%	61%	68%	56%	65%	51%	55%	71%
De cultuursubsidies komen vooral ten goede aan mensen, die het wel zelf kunnen betalen	45%	54%	48%	31%	12%	28%	38%	46%	62%	67%	45%
Er zouden eigenlijk helemaal geen subsidies moeten worden verstrekt voor cultuur in Nederland	21%	25%	20%	12%	2%	9%	5%	12%	36%	41%	21%
Het is een teken van beschaving, dat in een samenleving als de onze, subsidie naar cultuur gaat	66%	64%	66%	78%	92%	88%	71%	74%	46%	43%	70%